

Tiekimo grandinės iniciatyva

Valdymo ir veiklos taisyklės

Valdymo grupės patvirtinta 2018 m. vasario 2 d.

.....

TURINYS

1 skyrius. Preambulė	3
2 skyrius. Tikslas ir aprėptis	4
2.1 Apžvalga	4
2.2 Geografinė taikymo sritis	4
2.3 Produktų aprėptis	4
3 skyrius. TGI organai	5
3.1 Pasirašiusios organizacijos	5
3.2 Pirmininkas	5
3.3 Valdymo grupė	6
3.3.1 Sudėtis	6
3.3.2 Funkcijos, atsakomybė ir veikimo principai	6
3.3.3 Valdymo grupės posėdžiai	7
3.4 Sekretoriatas	9
3.5 Nacionalinės platformos	9
4 skyrius. Veikimo sistema	9
4.1 Dalyvaujančių įmonių registracija ir principų taikymas	10
4.2 Ginčų nagrinėjimas ir sprendimų ieškojimas, kai įtariamas principų pažeidimas	11
4.2.1 Individualūs ginčai	11
4.2.2 Jungtiniai ginčai	12
4.3 Ginčų nagrinėjimas ir sprendimų ieškojimas, kai įtariamas procesinių įsipareigojimų pažeidimas	13
4.4 Visuotinės svarbos gairių ir rekomendacijų rengimas	14
4.5 Atitikties tikrinimas, sėkmingumo vertinimas ir TGI plėtojimas	15
4.5.1 Metinė apklausa	15
4.5.2 Metinė ataskaita	15
4.6 Paprastesnės procedūros, taikomos MVĮ	16
4.7 Komunikacija ir informuotumas	16
5 skyrius. Ryšys su esamomis nacionalinėmis taisyklėmis ir reglamentais, kitomis savanoriškomis sistemomis ir tarpvalstybinė reikšmė	17
5.1 Ryšys su nacionalinėmis taisyklėmis ir reglamentais	17
5.2 Ryšys su kitomis savanoriškomis sistemomis ir tarpusavio pripažinimas	17
5.3 Tarpvalstybiniai aspektai	18
6 skyrius. Ryšiai su ES institucijomis	18
7 skyrius. Finansavimas ir biudžetas	18
8 skyrius. Gerosios patirties principų ir TGI valdymo ir veiklos taisyklių pakeitimai, taip pat TGI likvidavimas	19
9 skyrius. Konkurencijos principai	19

1 skyrius. Preambulė

1. Tiekimo grandinės iniciatyvą (TGI) 2013 m. balandžio 1 d. įsteigė Europos asociacijos, atstovaujančios maisto ir gėrimų pramonės sektoriui („FoodDrinkEurope“), prekių ženklais pažymėtų produktų gamintojams (AIM), mažmeninės prekybos sektoriui („EuroCommerce“, ERRT, „Independent Retail Europe“, „Euro Coop“), mažosioms ir vidutinėms įmonėms (UEAPME) ir žemės ūkio produktų prekybininkams (CELCAA).
2. TGI yra savanoriška sistema, parengta vykstant Europos Komisijos vadovaujama Veiksmingesnės maisto produktų tiekimo grandinės aukšto lygio forumui. Jos tikslas – skatinti gerą patirtį maisto tiekimo grandinėje kaip sąžiningų komercinių santykių pagrindą. Sistema yra pagrįsta bendrai sutartais gerosios patirties principais, kuriuos įmonės įsipareigoja įtraukti į savo kasdienę veiklą, procesiniais įsipareigojimais, kuriais siekiama padėti taikyti tuos principus, ginčų sprendimo galimybėmis ir suinteresuotųjų subjektų dialogo ir ES, ir nacionaliniu lygmeniu skatinimu.
3. TGI papildo ES ir nacionalines taisykles bei reglamentus, taip pat kitas savanoriškas sistemas. Inicatyva parengta remiantis keturiais kriterijais, Komisijos nario M. Barnier nustatytais 2013 m. siekiant sukurti savanorišką mechanizmą; tai yra veiksmingumo, ekonominio efektyvumo, veiksmingos kontrolės ir skaidrumo kriterijai. Pagal šiuos kriterijus vertinami TGI veiklos rezultatai.
4. Šiose valdymo ir veiklos taisyklėse pateikta TGI valdymo struktūra.

2 skyrius. Tikslas ir aprėptis

2.1 Apžvalga

5. Tiekimo grandinės iniciatyva siekiama maisto tiekimo grandinėje skatinti B2B gerąją patirtį – suteikti priemonę, kuria būtų padedama įgyvendinti Maisto tiekimo grandinės vertikaliųjų ryšių gerosios patirties principus, vadinamus gerosios patirties principais¹ ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi.
6. TGI yra pagrįsta registracijos sistema, pagal kurią ekonominės veiklos vykdytojai, įskaitant MVĮ², savanoriškai įsipareigoja įdiegti gerosios patirties principus kaip savo komercinių santykių pagrindą, ir sutinka su įvairiomis ginčų sprendimo galimybėmis. Iniciatyva siekiama skatinti atitinkamų sektorių dialogą.

2.2 Geografinė taikymo sritis

7. Ši sistema aprėpia visas ES valstybes nares. [ES asocijuotosiose šalyse veikiančios įmonės gali savanoriškai prisijungti].
8. Užsiregistravusios įmonės turėtų įdiegti principus savo organizacijose nepriklausomai nuo jų verslo partnerių geografinės kilmės, jeigu įsipareigojimai pagal sutartį vykdomi ES.
9. Už ES ribų esančios mažosios ir vidutinės įmonės savo santykiuose su užsiregistravusiomis partnerėmis gali pasirinkti šioje sistemoje numatytas ginčų sprendimo galimybes, jeigu įsipareigojimai pagal sutartį vykdomi ES.

2.3 Produktų aprėptis

10. Šios taisyklės taikomos tik maisto (šviežio ir perdirbto) bei gėrimų produktams. Tačiau maisto produktų ir gėrimų tiekimo grandinei priklausančios įmonės raginamos taikyti principus savo organizacijose nepriklausomai nuo produkto pobūdžio, jeigu yra panašios sąlygos (pvz., panaši grandinės sudėtis, panašios produktų grupės arba panašios pirkimo strategijos).
11. Šios taisyklės netaikomos prie maisto produktų tiekimo grandinės prisidedančių paslaugų, kurios tėra tik jos priemonė, teikimui (pvz., logistikai, pakavimui).

¹ 2011 m. lapkričio 29 d. patvirtinti Maisto tiekimo grandinės vertikaliųjų ryšių gerosios patirties principai; vėliau jie gali būti iš dalies keičiami.

² ES MVĮ sąvokos apibrėžtis: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:EN:PDF>.

3 skyrius. TGI organai

3.1 Pasirašiusios organizacijos

12. Pasirašiusios organizacijos yra TGI pasirašiusios Europos organizacijos: AIM, CELCAA, ERRT, „EuroCommerce“, „Euro Coop“, „FoodDrinkEurope“, „Independent Retail Europe“ ir UEAPME. Sąrašas prireikus gali būti keičiamas.
13. Pasirašiusios organizacijos bet kuriuo metu gali pasitraukti, apie tai pranešusios prieš 12 mėnesių, tačiau jos turi įvykdyti finansinių metų, kuriais baigiasi pranešimo laikotarpis, prievoles.
14. Pasirašiusios organizacijos prisideda prie TGI finansavimo, kaip nurodyta 9 skyriuje.
15. Pasirašiusios organizacijos skiria 3.2.1 skirsnyje nurodytos valdymo grupės narius.
16. Pasirašiusios organizacijos tvirtina visus gerosios patirties principų ir TGI valdymo ir veiklos taisyklių pakeitimus, kaip nurodyta 8 skyriuje.

3.2 Pirmininkas

17. Valdymo grupė skiria nepriklausomą pirmininką (toliau – pirmininkas).
18. Pirmininkas
 - **pirmininkauja valdymo grupei** ir užtikrina, kad būtų laikomasi taisyklių ir procedūrų; pirmininkas užtikrina nuolatinį dialogą su valdymo grupe ir teikia jai savo veiklos ataskaitas;
 - **priima konfidencialiai parengtus skundus ir nagrinėja juos 4.2.2 skirsnyje nustatyta tvarka (61–66 punktai);**
 - **gavęs valdymo grupės sutikimą, skelbia visuotinės svarbos gaires ir rekomendacijas, kuriomis skatinama geroji patirtis.** Išskirtiniais atvejais pirmininkas, deramai atsižvelgęs į visas nuomones, gaires arba rekomendacijas gali skelbti savo iniciatyva. Vykstant šiam procesui pirmininkas bendradarbiauja su valdymo grupės nariais ir prireikus pasitelkia nacionalinių platformų rekomenduojamus ekspertus;
 - **atstovauja TGI ir propaguoja ją išorės auditorijai.**
19. Eidamas savo pareigas pirmininkas veikia nepriklausydamas nuo jokių konkrečių sektorių, nacionalinių ar įmonių interesų. Pirmininkas yra saistomas kolektyvinės atsakomybės principų, laikosi konfidencialumo reikalavimo ir galiojančių teisės aktų, taikomų valdymo grupės nariams,

kaip nustatyta 3.2.2 skirsnyje. Pirmininkas pasirašo konfidencialumo susitarimą.

20. Prireikus pirmininkas bet kurį valdymo grupės narį gali paskirti atstovauti TGI, pavyzdžiui, dalyvaujant konferencijoje arba susitikime su suinteresuotaisiais subjektais.
21. Pirmininko kadencija yra dveji metai, ją galima pratęsti du kartus.
22. Pirmininkui už darbą mokamas atlygis.

3.3 Valdymo grupė

3.3.1 Sudėtis

23. Valdymo grupės sudėtis atspindi skirtingus interesus maisto tiekimo grandinėje. Kiekvienos interesų grupės atstovų skaičius atspindės jos įvairovę. Didžiausias kiekvienos interesų grupės atstovų skaičius:
 - ūkininkų ir žemės ūkio kooperatyvų – 5³,
 - maisto ir gėrimų pramonės bei prekių ženklais žymimų produktų gamintojų – 5,
 - mažmenininkų – 5,
 - žemės ūkio produktų prekybininkų – 1,
 - kompleksinės grupės, atstovaujančios MVĮ – 1.
24. Pasirašiusios organizacijos skiria valdymo grupės narius, o šie turėtų turėti įgaliojimus kalbėti savo sektoriaus vardu; įmonių atstovams neleidžiama būti nariais.
25. Stebėtojas yra asmuo, valdymo grupės kiekvienu atskiru atveju įgaliojamas dalyvauti posėdyje be sprendimų priėmimo galios.

3.3.2 Funkcijos, atsakomybė ir veikimo principai

26. Valdymo grupė veikia laikydamasi kolektyvinės atsakomybės, konfidencialumo reikalavimų ir galiojančių teisės aktų laikymosi principų. Šių principų atitinkamai laikosi ir stebėtojai. Valdymo grupės nariai turi turėti atitinkamą kvalifikaciją, kad galėtų laikytis šių taisyklių, įskaitant konkurencijos teisės aktų laikymąsi. Jie pasirašo konfidencialumo susitarimą.
27. Valdymo grupės nariai savo įgaliojimus vykdo sąžiningai. Jų svarbiausia funkcija – ne ginti konkrečius interesus, bet užtikrinti veiksmingą TGI veikimą. Valdymo grupės nariai ir stebėtojai

³ Šios vietos rezervuojamos ūkininkams atstovaujančioms asociacijoms ir žemės ūkio kooperatyvams, jeigu ir kai jie prisijungs prie struktūros.

išorės ryšius palaiko taip, kad būtų padedama įgyvendinti principus ir TGI.

28. Kolektyvinė valdymo grupės narių atsakomybė:

- užtikrinti, kad būtų laikomasi TGI valdymo ir veiklos taisyklių ir kad būtų vykdomos taisyklėmis nustatytos prievolės;
- užtikrinti, kad visą laiką būtų laikomasi aukščiausių valdymo standartų;
- užtikrinti reguliary dialogą su pirmininku jo veiklos klausimais, visų pirma, susijusiais su pirmininko atstovavimu grupei išoriniu lygmeniu ir su jo veiklos ataskaitų teikimu;
- vykdyti TGI valdymo, įskaitant užsiregistravusių įmonių registrą, metinę apklausą, metinę ataskaitą, finansavimą, komunikaciją ir reklamą, ryšius su nacionalinėmis platformomis ir nacionalinių sistemų tarpusavio pripažinimą, priežiūrą;
- vieningai skirti pirmininką ir panaikinti jo įgaliojimus; visų pirma, valdymo grupė nustato tinkamus kandidatus į pirmininko pareigas;
- bendradarbiaujant su pirmininku skelbti visuotinės svarbos gaires ir rekomendacijas, kuriomis skatinama geroji patirtis;
- vertinti gerosios patirties principų bei valdymo ir veiklos taisyklių peržiūrą ir teikti atitinkamus pasiūlymus pasirašiusioms organizacijoms;
- teikti pasiūlymus pasirašiusioms organizacijos dėl TGI likvidavimo.

3.3.3 Valdymo grupės posėdžiai

29. Valdymo grupės **posėdžiai** bus rengiami Briuselyje ne rečiau kaip keturis kartus per metus. Valdymo grupės posėdžius gali sušaukti pirmininkas arba jie gali būti šaukiami rašytiniu bent dviejų valdymo grupės narių prašymu.

30. **Pranešimą** apie valdymo grupės posėdį raštu (e. paštu) pateiks sekretoriatas ne vėliau kaip prieš keturias savaites iki posėdžio. Dėl to, kad pranešimas nebuvo gautas, tas posėdis nebus laikomas neįvykusiu arba jame priimti sprendimai nebus laikomi negaliojančiais.

31. Valdymo grupės narius gali **lydėti** kiti pasirašiusios organizacijos darbuotojai, tačiau apie tai turi būti iš anksto pranešta. Tokiems darbuotojams suteikiamas stebėtojo statusas. Valdymo grupė prireikus gali priimti sprendimą kviešti dalyvauti stebėtojus arba kitas šalis.

32. Valdymo grupės posėdžių **darbotvarkę ir dokumentus** sekretoriatas išplatins prieš penkias darbo dienas iki posėdžio; išskirtinėmis aplinkybėmis šis laikotarpis gali būti trumpesnis. Dėl to, kad dokumentai nebuvo gauti, tas posėdis nebus laikomas neįvykusiu arba jame priimti

sprendimai nebus laikomi negaliojančiais. Gavus pirmininko leidimą, dokumentai gali būti išimtinai pateikti per valdymo grupės posėdį.

33. Valdymo grupės posėdžių **kvorumas** yra 75 proc. valdymo grupės narių, įskaitant bent vieną pasiūlos šalies ir vieną platinamosios prekybos atstovą. Valdymo grupės nariai, posėdyje dalyvaujantys nuotoliniu būdu, bus laikomi dalyvaujančiais valdymo grupės posėdyje.
34. Valdymo grupės nariams neleidžiama turėti **pakaitinių narių**. Išskirtiniais atvejais, kai valdymo grupės narys negali dalyvauti dėl interesų konflikto, gali būti paskirtas pakaitinis narys, ir pastarasis privalo laikytis šių taisyklių.
35. Visi visuose valdymo grupės posėdžiuose arba dalyje jų dalyvaujantys ir nedalyvaujantys valdymo grupės nariai bus įrašyti į posėdžio protokolą.
36. Valdymo grupės narys gali **įgalioti** kitą valdymo grupės narį posėdyje atstovauti jo nuomonei. Apie tokius įgaliotus asmenis pirmininkui ir sekretoriatui bus pranešta ne vėliau kaip likus vienai dienai iki posėdžio ir tai bus įrašyta į posėdžio protokolą.
37. Sprendimai bus priimami bendru sutarimu. Visi sprendimai, įskaitant susilaikymą, bus registruojami. Prireikus valdymo grupė, laikydamosi rašytinės procedūros, gali tvirtinti sprendimus tarp posėdžių.
38. Rengdamas gaires arba šių principų ir (arba) su jais susijusių pavyzdžių aiškinimą, valdymo grupės narys gali prašyti, kad juos peržiūrėtų išorės teisininkas. Išorės teisininkas gali būti kviečiamas dalyvauti posėdyje, kai to reikia dėl darbotvarkės, bet tik dėl atitinkamų darbotvarkės punktų.
39. Bet kuris valdymo grupės narys arba posėdžio dalyvis, kuriam kyla **interesų konfliktas**, apie tai informuos pirmininką. Pirmininkas bet kuriam asmeniui, susijusiam su interesų konfliktu, neleis dalyvauti atitinkamoje posėdžio dalyje. Jeigu interesų konfliktas kyla pirmininkui, jis apie tai praneša valdymo grupei ir nedalyvauja svarstant tą darbotvarkės punktą.
40. Jeigu kuris nors valdymo grupės narys nevykdo valdymo grupės funkcijų ir pareigų, pirmininkas, atsižvelgdamas į pažeidimo sunkumą, gali įspėti valdymo grupės narį arba pasiūlyti pateikti raštą atitinkamai pasirašiusiai organizacijai. Pirmininkas gali rekomenduoti pakeisti atitinkamą valdymo grupės narį kitu nariu.
41. Sekretoriatas parengs valdymo grupės posėdžių darbotvarkės projektą ir **protokolo** projektą. Šie projektai siunčiami pirmininkui pritarti, o paskui išplatunami valdymo grupės nariams ir

pateikiami tvirtinti per kitą posėdį.

42. Valdymo grupė gali **pavesti** užduotis *ad hoc* pogrupiams (arba panašioms dariniams), jeigu mano, kad to reikia. Gali būti nereikalaujama, kad pirmininkas dalyvautų pogrupių darbe.

3.4 Sekretoriatas

43. Sekretoriatas – tai asmuo (-ys), pirmininkui ir valdymo grupei teikiantis (-ys) administracinę paramą. Sekretoriui privalomos tokios pat atsakomybės, konfidencialumo ir taikytinų teisės aktų laikymosi taisyklės kaip ir valdymo grupės pirmininkui bei nariams.

44. Sekretoriatas pasirašo konfidencialumo susitarimą.

3.5 Nacionalinės platformos

45. Nacionalinė platforma – tai nacionalinio lygmens struktūra, kurios paskirtis yra nacionaliniu lygmeniu įgyvendinti principus ir TGI. Pasirašiusios šalys pripažįsta, kad ginčai paprastai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu.

46. Valdymo grupė nacionalines platformas patvirtina vykstant tarpusavio pripažinimo procesui, kaip nustatyta 5 skyriuje.

4 skyrius. Veikimo sistema

47. TGI veikimo pagrindą sudaro šie elementai:

- registravimas, principų įgyvendinimas, dalyvaujančioms įmonėms nustatytų procesinių įsipareigojimų laikymasis;
- ginčų nagrinėjimas ir sprendimų ieškojimas, kai įtariamas principų pažeidimas;
- ginčų nagrinėjimas ir sprendimų ieškojimas, kai įtariamas procesinių įsipareigojimų pažeidimas;
- visuotinės svarbos gairių ir rekomendacijų rengimas;
- atitikties tikrinimas, sėkmingumo vertinimas ir TGI plėtojimas;
- paprastesnės procedūros, taikomos MVĮ;
- komunikacija ir informuotumas.

4.1 Dalyvaujančių įmonių registracija ir principų taikymas

48. Įmonės užsiregistruoja TGI interneto svetainėje.
49. Prieš užsiregistruodamos įmonės turi atlikti **savo veiklos įvertinimą** peržiūradamos atitinkamas savo vidaus procedūras, kad būtų užtikrinamas principų laikymasis (įskaitant mokymus, pasirengimą naudotis ginčų sprendimo galimybėmis, komunikaciją, vidaus ginčų sprendimo kontaktinio asmens paskyrimą). Registruodamosi įmonės patvirtina, kad jos atliko tokį savo veiklos įvertinimą ir ėmėsi reikiamų priemonių siekdamas atitikti įdiegimo ir taikymo principus bei procedūras, įskaitant sutikimą dalyvauti sprendžiant ginčus, pasirinkus įvairias galimybes pagal šios sistemos nuostatas.
50. **Registraciją** (ir jos atsisakymą) turi atlikti vienas arba keli **vadovai**, turintys teisę įsipareigoti visos ES įmonės vardu, įskaitant visas ES esančias patronuojamąsias įmones, pagal kiekvienos įmonės struktūrą (t. y. registraciją pasirašyti gali reikėti daugiau nei vienam vadovui, jeigu vienas vadovas neturi tokios galios arba jeigu reikia užregistruoti įmonės nacionalines patronuojamąsias įmones). Kiekviena užregistruota įmonė taip pat paskiria **proceso kontaktinį asmenį** visiems tolesniems veiksams, pvz., stebėsenai ir kt., atlikti. Užregistravusių vadovų ir ginčų sprendimo kontaktinių asmenų pavardės bei pareigos bus paskelbtos interneto svetainėje.
51. Dalyvaujančios įmonės **įdiegia ir (arba) pritaiko mokymus**, kad būtų užtikrinta atitiktis gerosios patirties principams. Kadangi labai mažų ir mažųjų įmonių ištekliai mažesni, jos gali nerengti mokymų, o vidutinės įmonės gali rinktis paprastesnes mokymo galimybes.
52. Prieš užsiregistruodamos įmonės parengia toliau nustatytą **ginčų sprendimo procedūrą** ir **paskiria ginčų sprendimo kontaktinį asmenį**. Paskirtas ginčų sprendimo kontaktinis asmuo turi būti nepriklausomas nuo komercinių derybų ir yra atsakingas už klausimus, susijusius su ginčų sprendimu. Ginčų sprendimo kontaktinis asmuo gali būti kitas nei anksčiau minėtas proceso kontaktinis asmuo.
53. Užsiregistravusios įmonės privalo **informuoti verslo partnerius** apie savo dalyvavimą sistemoje. Būdą, kuriuo tai atliekama, įmonės gali pasirinkti laisvai (pvz., nurodant sutartyse, pateikiant raštišką pranešimą derybų patalpose). Užsiregistravusios įmonės skatinamos viešai skelbti informaciją apie savo dalyvavimą ir principų taikymą (pvz., įmonės interneto svetainėje, publikacijose).

4.2 Ginčų nagrinėjimas ir sprendimų ieškojimas, kai įtariamas principų pažeidimas

54. Šios nuostatos taikomos tada, kai kyla ginčas dėl įtariamo gerosios patirties principų pažeidimo.

4.2.1 Individualūs ginčai

55. Įmonės turi tokias savo ginčų sprendimo galimybes:

- a. **komercinis kelias** – skundo pateikėjas gali nuspręsti perduoti klausimą spręsti aukštesniu įmonei, kuri, kaip manoma, padarė pažeidimą, komercinės hierarchijos lygiu;
- b. **sutarties galimybės** – skundo pateikėjas gali pasinaudoti sutartyje numatytais ginčų sprendimo mechanizmais;
- c. **vidinis ginčo sprendimas** – skundo pateikėjas gali kreiptis į įmonės, kuri, kaip manoma, padarė pažeidimą, vidinę ginčų sprendimo instituciją. Užsiregistravusios įmonės, išskyrus mažąsias įmones, privalo būti įdiegusios vidaus ginčų sprendimo procedūrą. Ši vidaus ginčų sprendimo procedūra turi būti nepriklausoma⁴ nuo komercinių derybų, nešališka ir greita. Ji turi būti sudaryta užtikrinant, kad skundo pateikėjo atžvilgiu nebūtų galima imtis atsakomųjų komercinių veiksmų;
- d. **tarpininkavimas arba arbitražas** – šalys gali pasirinkti nepriklausomą trečiąją šalį, kuri išspręstų jų ginčą priimdama nesaistantį sprendimą (tarpininkavimas) arba saistantį nutarimą (arbitražas). Dėl šių galimybių turi sutikti abi šalys. Pasidalijimas šios galimybės taikymo išlaidomis nustatomas pagal atitinkamus teisės aktus. Arbitražo procesas turi suteikti veiksmingų gynybos garantijų. Įrodymus pateikti turi skundo pateikėjas;
- e. **teisminiai metodai** – skundo pateikėjas gali pasirinkti įprastinius teisinius metodus pagal nacionalines taisykles ir reglamentus.

56. Atsakomieji komerciniai veiksmai prieš bet kurią įmonę už tokių mechanizmų taikymą yra sunkus gerosios patirties principų pažeidimas.

57. Jeigu tuo nepažeidžiami teisės aktai, ginčo sprendimo mechanizmą renkasi skundą teikianti įmonė. Pastaroji gali pasirinkti geriausiai jos poreikius atitinkančią galimybę, jei ji yra proporcinga, pagal ginčo pobūdį atsižvelgdama į rentabilumą ir veiksmingumą. Tai reiškia, kad įmonės pirmiausia turėtų rinktis ne tokias priešiškas ir brangias galimybes.

58. Registruodamosi įmonės sutinka spręsti savo ginčus, susijusius su principų taikymu, pasirinkdamos kurią nors iš šių galimybių. Todėl prieš užsiregistruodamos įmonės turi užtikrinti, kad bus pasirengusios taikyti kurią nors iš šių galimybių. Tikimasi, kad, išskyrus ginčus, išspręstus

⁴ Registruodamosi įmonė turi pagrįsti, kad dėl savo mažumo ji negali užtikrinti tokio nepriklausomumo.

taikant tarpininkavimo, arbitražo ir tradicinius teisinius metodus, didžioji dauguma ginčų, sprendžiamų taikant šias galimybes, gali būti išspręsta per keturis mėnesius.

59. Taisomosios priemonės, sankcijos ir (arba) baudos, įskaitant finansinį kompensavimą už visus faktinius ir įrodytus pažeidimus, dėl gerosios patirties principų nesilaikymo, įskaitant atsakomuosius komercinius veiksmus, nustatomos pagal taikomas ginčų sprendimo galimybes. Jos vykdomos pagal atitinkamus teisės aktus.
60. 3.4 skirsnyje nurodytos nacionalinės platformos raginamos padėti įmonėms rasti tinkamus tarpininkus ir arbitrus.

4.2.2 Jungtiniai ginčai

61. Įmonių grupė arba jų vardu veikianti asociacija pirmininkui gali pateikti jungtinį skundą. Teikdama skundą ji:
 - teisės aktus atitinkančiais būdais surinks atitinkamą informaciją, kad būtų galima patikrinti, ar skundas yra pagrįstas;
 - per visą procedūrą užtikrins visų atitinkamų šalių anonimiškumą, taip pat proceso ir visos slaptos informacijos konfidencialumą.
62. Įmonių grupės arba jų vardu veikiančios asociacijos, dalyvaujančios rengiant ir teikiant jungtinį skundą, turi laikytis visų taikytinų teisės aktų ir, visų pirma, keitimosi slapta informacija ir veiksmų koordinavimo rinkoje taisyklių.
63. Pirmininkas per visą procedūrą užtikrina visų atitinkamų šalių anonimiškumą, taip pat proceso ir visos slaptos informacijos konfidencialumą. Vertindamas, ar skundas yra priimtinas, pirmininkas teisės aktus atitinkančiais būdais:
 - įvertins, ar jis turi tarpvalstybinį poveikį arba ar nėra nacionalinės platformos, kuriai būtų galima perduoti ginčą;
 - patikrins, ar skundas yra pagrįstas.
64. Jeigu nacionaliniu lygmeniu neįdiegta nacionalinė platforma arba panaši tinkama sistema, pirmininkas pirmiausia įvertins, ar yra tinkamų būdų šiam klausimui nagrinėti nacionaliniu lygmeniu.
Jeigu to neįmanoma padaryti per pagrįstą laiką, pirmininkas įvertins, ar skundas yra priimtinas.
65. Jeigu skundas yra priimtinas, pirmininkas išklausys susijusias šalis ir, jeigu pagrįsta, pareikalaus,

kad šalis, kaip manoma, padariusi pažeidimą, laikytusi reikalavimų arba paaiškintų padėtį. Prireikus pirmininkas, gavęs atitinkamų šalių sutikimą, gali nurodyti toms šalims kreiptis į išorės tarpininką arba arbitrą.

66. Kai klausimas yra visuotinės svarbos, pirmininkas bendradarbiauja su valdymo grupe ir pateikia visuotinės svarbos gaires bei rekomendacijas, kuriomis skatinama geroji patirtis. Gairės viešoje interneto svetainėje pateikiamos visoms užsiregistravusioms įmonėms ir įtraukiamos į metinę ataskaitą.

4.3 Ginčų nagrinėjimas ir sprendimų ieškojimas, kai įtariamas procesinių įsipareigojimų pažeidimas

67. Užsiregistravusi įmonė privalo laikytis įsipareigojimų, vadinamų procesiniais įsipareigojimais, t. y. ji privalo užtikrinti, kad:

- joje laikomasi gerosios patirties principų;
- joje atliktas savo veiklos įvertinimas;
- joje įdiegti ir (arba) pritaikyti aukštesniojo rango vadovams ir atitinkamiems darbuotojams skirti mokymai, siekiant užtikrinti atitiktį gerosios patirties principams;
- ji pasirengusi dalyvauti sprendžiant ginčus, pasirinkus TGI nustatytas galimybes;
- ji perduoda verslo partneriams informaciją apie savo užsiregistravimą;
- ji paskyrė vidaus ginčų ir su procesais susijusių klausimų sprendimo kontaktinius asmenis; tai gali būti tie patys arba skirtingi asmenys;
- nesiims atsakomųjų veiksmų;
- jeigu bus teikiamas jungtinis skundas, atsakys į pirmininko prašymą laikytis reikalavimų arba paaiškinti padėtį;
- laikysis bet kokių pirmininko sprendimų dėl skundo, su kuriuo ji susijusi, ir juos vykdys.

68. Jeigu įmonė patenka į neįprastą padėtį (pvz., vidaus ginčų sprendimo kontaktinis asmuo, kurio pavardė nurodyta interneto svetainėje, nebedirba įmonėje ir į jo vietą nėra paskirtas kitas asmuo), įmonė gali:

- a) iškelti klausimą atitinkamoje įmonėje;
- b) tiesiogiai pranešti TGI pirmininkui, o šis užtikrins anonimiškumą ir konfidencialumą.

69. Pirmininkas, gavęs skundą arba sužinojęs apie įtariamą procesinių įsipareigojimų pažeidimą, proporcingai ir laipsniškai įvertins įtariamą pažeidimą:

- a) esant **nedidelių pažeidimų** pirmininkas prašo pažeidusią įmonę ištaisyti padėtį.
Nenumatoma skelbti įmonės pavadinimą;

b) esant **didelių pažeidimų**:

- **sustabdymas** – jeigu pažeidimas patvirtinamas, pirmininkas prašo įmonę ištaisyti padėtį. Jeigu per 30 kalendorinių dienų nesiimama veiksmų, pirmininkas gali pateikti įspėjamąjį raštą. Jeigu įmonė toliau pažeidžia savo procesinius įsipareigojimus, jos dalyvavimas gali būti laikinai sustabdytas, kol pažeidimai bus ištaisyti. Sustabdymas reiškia, kad įmonė negali naudotis TGI, bet toliau privalo vykdyti savo prievoles. Informacija apie sustabdymą bus skelbiama interneto svetainėje;
- **pašalinimas** – nuolatinių, tyčinių ir nepaaiškintų pažeidimų atveju pirmininkas, prieš tai įvykdęs pirmiau paminėtą laipsnišką procedūrą, gali galiausiai nuspręsti pašalinti įmonę iš TGI. Šis sprendimas būtų skelbiamas interneto svetainėje ir metinėje ataskaitoje. Pašalinimo trukmė bus ne trumpesnė kaip šeši mėnesiai ir tol, kol pirmininkas gaus pakankamų garantijų, kad susirūpinimą kėlę dalykai tvariai pašalinti. Pašalinta šalis, jei ji vėl pageidautų prisijungti prie TGI, turės dar kartą teikti paraišką. Valdymo grupė gali sutikti apsvarstyti sprendimą, jeigu pateikiama naujų įrodymų arba argumentų.

70. Pirmininkas stengiasi užtikrinti, kad reikalavimų nesilaikymas būtų kuo greičiau ištaisytas. Pirmininkas užtikrina, kad bet kokios sankcijos būtų proporcingos pažeidimo pobūdžiui ir veiksmingos. Atitinkamoms šalims visada suteikiama galimybė paaiškinti padėtį.

4.4 Visuotinės svarbos gairių ir rekomendacijų rengimas

71. Bet kuriuo metu, taip pat ir patenkinus jungtinį skundą, pirmininkas ir (arba) valdymo grupės nariai gali kelti klausimus, susijusius su principų taikymu ir (arba) aiškinimu. Toks prašymas pagrindžiamas konkrečiais ir akivaizdžiais įrodymais, kuriais pateisinamas poreikis parengti visuotinės svarbos gaires arba rekomendacijas.
72. Pirmininkas nustato, ar reikia tokių gairių ir, siekdamas gauti visokeriopą atitinkamų sektorių paramą jas rengiant, aptaria jas su valdymo grupe ir siekia jos pritarimo. Susijusių įmonių pavadinimai išlieka konfidencialūs ir anonimiški per visą procesą.
73. Konfidencialumo prievolių nesilaikymas bus laikomas procesinių įsipareigojimų pažeidimu, taigi dėl to gali būti taikomos sankcijos 4.3 skirsnyje nustatyta tvarka.
74. Visos visuotinės svarbos gairės arba rekomendacijos skelbiamos interneto svetainėje ir nusiunčiamos visoms atitinkamoms šalims. Taikydamos principus, įmonės turės į tas gaires atsižvelgti. Tokios gairės arba rekomendacijos galios tik ateityje, jos negalios atgaline data ir

neturės įtakos vykstantiems ginčams.

4.5 Atitiktis tikrinimas, sėkmingumo vertinimas ir TGI plėtojimas

75. Valdymo grupė yra atsakinga už TGI veikimo ir plėtros stebėseną. Šią stebėseną sudaro metinė nepriklausoma užsiregistravusių įmonių apklausa, o jos rezultatai skelbiami metinėje ataskaitoje.

4.5.1 Metinė apklausa

76. Visos užsiregistravusios įmonės, išskyrus labai mažas ir mažąsias įmones⁵, privalo dalyvauti metinėje apklausoje. Kiekviena įmonė, kurios registracija aprėpia daugiau nei vieną šalį, užtikrins, kad visos jos registracijai priklausančios nacionalinės patronuojamosios įmonės atliktų apklausą kiekvienos ES valstybės narės, kurioje ji veikia, nacionaliniu lygmeniu.

77. Apklausa remiamasi vertinant, kaip laikomasi principų ir procesinių įsipareigojimų. Į ją įtraukti šie elementai:

- šalis, įmonės dydis ir maisto produktų tiekimo grandinės dalis;
- sektoriaus atstovų pateiktų ir gautų skundų skaičius;
- principai, kurie, kaip manoma, buvo pažeisti;
- ginčo (-ų), išspręsto (-ų) pagal kiekvieną ginčų sprendimo galimybę, skaičius;
- pasitenkinimas sistema, įskaitant apsisaugojimą nuo atsakomųjų komercinių veiksmų, ir pasiūlymai dėl patobulinimo.

78. Siekiant užtikrinti informacijos anonimiškumą ir konfidencialumą, apklausa neapreps pagal šią sistemą sprendžiamų ginčų turinio.

79. Nepriklausomai apklausai atlikti valdymo grupė paskiria trečiąją šalį, ir šiai šaliai taikomos griežtos konfidencialumo taisyklės. Rezultatai apibendrinami ir skelbiami taip, kad būtų išsaugotas informacijos anonimiškumas ir konfidencialumas.

4.5.2 Metinė ataskaita

80. Valdymo grupė rengia metinę ataskaitą; ataskaitoje aptariami šie klausimai:

- apklausos rezultatai,
- pirmininko ir valdymo grupės veiklos ataskaita.

81. Pasirašiusios organizacijos aktyviai platins metinę ataskaitą.

⁵ Daugiau informacijos apie MVĮ taikomas paprastesnes procedūras pateikta 4.6 skirsnyje.

4.6 Paprastesnės procedūros, taikomos MVĮ

82. Siekiant padėti MVĮ užsiregistruoti ir pasinaudoti TGI, joms parengtos paprastesnės procedūros:

- **labai mažos ir mažosios įmonės** turi užsiregistruoti tik tam, kad parodytų, jog yra įsipareigojusios vykdyti TGI ir laikytis principų. Jos kviečiamos dalyvauti metinėje apklausoje, tačiau neprivalo to daryti;
- **vidutinio dydžio įmonės** turi užsiregistruoti tam, kad parodytų, jog yra įsipareigojusios vykdyti TGI, ir galėtų naudotis pagrindine savo veiklos vertinimo priemone, vykdyti pagrindines mokymo prievoles, taip pat kad joms būtų taikoma speciali internetinės mokymo priemonės kaina. Turėti nepriklausomą kontaktinį asmenį nereikalaujama, jeigu tai galima pagrįsti išteklių stoka, bet reikia vykdyti prievolę dalyvauti metinėje apklausoje.

4.7 Komunikacija ir informuotumas

83. Pasirašiusios organizacijos įsipareigoja skatinti aktyvų savo narių dalyvavimą. Visų pirma pasirašiusios organizacijos ragina:

- įmones registruotis, kad šios galėtų gauti visą naudą pagal šios sistemos nuostatas;
- nacionalines federacijas, nacionalines platformas ir valdžios institucijas kurti, palaikyti ir diegti informuotumo didinimo priemones, įskaitant mokymą, ES lygmeniu sukurtų bendrųjų priemonių pagrindu.

5 skyrius. Ryšys su esamomis nacionalinėmis taisyklėmis ir reglamentais, kitomis savanoriškomis sistemomis ir tarpvalstybinė reikšmė

5.1 Ryšys su nacionalinėmis taisyklėmis ir reglamentais

84. Nacionalinėms taisyklėms ir reglamentams teikiama pirmenybė TGI valdymo ir veiklos taisyklių bei gerosios patirties principų bei pavyzdžių atžvilgiu. TGI skirta esamoms taisyklėms ir sprendimams papildyti, kai nėra kitokių mechanizmų.

5.2 Ryšys su kitomis savanoriškomis sistemomis ir tarpusavio pripažinimas

85. Vadovaujantis subsidiarumo ir tarpusavio pripažinimo principais, savanoriškos sistemos gali prašyti valdymo grupės pripažinti, kad jų sistema atitinka šią sistemą. Tuomet bus laikoma, kad tokią sistemą atitinkančios įmonės (nacionalinės arba tarptautinės) atitinka ir TGI valdymo ir veiklos taisykles. Joms vis tiek reikia oficialiai užsiregistruoti TGI ir laikytis užsiregistravusioms įmonėms TGI sistemoje taikomų taisyklių.

86. Tais atvejais, kai jungtinį skundą nagrinėjant nacionaliniu lygmeniu nacionalinei platformai tenka, kaip nurodyta 3.4 skirsnyje, aiškinti vieną ar kelis principus ir patvirtinti atitinkamas gaires, jos rekomendacinė nuomonė anglų kalba per dešimt darbo dienų pateikiama pirmininkui, o šis ją išplatina ir aptaria valdymo grupėje. Pirmininkas ir valdymo grupė tikrins, ar tai neprieštarauja principams ir TDI gairėms ir, siekdami nuoseklumo (kai tai bus įmanoma), atsižvelgs į atitinkamas nacionalines gaires, apie kurias jiems bus pranešta. Šis procesas turėtų būti užbaigtas per keturias savaites, jeigu tai įmanoma. Kilus prieštaravimų, pirmininkas, konsultuodamasis su atitinkama nacionaline platforma, kiek galėdamas stengsis užtikrinti nuoseklų principų aiškinimą ir prireikus pateiks savo gaires.

87. Nacionalinių platformų valdymui taikytinos darbo tvarkos taisyklės turėtų atitikti šias valdymo ir veiklos taisykles, jeigu tai įmanoma. Tačiau, siekiant užtikrinti suderinamumą su nacionaliniais teisės aktais ir savireguliacinio tvarka, jos gali nukrypti nuo šių taisyklių.

5.3 Tarpvalstybiniai aspektai

88. Kilus tarpvalstybiniam ginčui, tokiam ginčui spręsti reikalingi jurisdikcijos aspektai (pvz., nagrinėjimo vieta, procedūrinės taisyklės ir kt.) nustatomi pagal teisės aktus, taikomus konkrečioms komerciniams santykiams.

6 skyrius. Ryšiai su ES institucijomis

89. TGI ir gerosios patirties principai buvo parengti vykstant Europos Komisijos vadovaujamam Veiksmingesnės maisto produktų tiekimo grandinės aukšto lygio forumui. Siekdamas užtikrinti atskaitomybę ir skaidrumą, pirmininkas praneš apie savo darbo rezultatus ir išvadas Europos Komisijai.
90. Komisija turi galimybę teikti valdymo grupei rekomendacijas dėl sistemos veikimo. Komisija nesiims jokio vaidmens individualių arba jungtinių ginčų arbitraže.

7 skyrius. Finansavimas ir biudžetas

91. TGI finansuojama pasirašusių organizacijų, skiriančių įnašą, dėl kurio bendrai susitariama, ir naudojant kitus galimus pajamų šaltinius. Valdymo grupė kasmet patvirtina finansinių metų, kurie tęsiasi nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., biudžetą.
92. Kitų metų biudžeto projektas valdymo grupės nariams patikrinti teikiamas ne vėliau kaip prieš du mėnesius iki finansinių metų, kuriems jis skirtas, pradžios (t. y. iki lapkričio 1 d.).

8 skyrius. Gerosios patirties principų ir TGI valdymo ir veiklos taisyklių pakeitimai, taip pat TGI likvidavimas

93. Tam tikrais atvejais valdymo grupė atlieka TGI valdymo ir veiklos taisyklių vertinimą, taip pat jų ryšio su nacionalinėmis taisyklėmis ir reglamentais vertinimą. Valdymo grupė vertina jų efektyvumą pagal kriterijus, nustatytus jas patvirtinant, t. y. pagal veiksmingumo, ekonominio efektyvumo, veiksmingos kontrolės ir skaidrumo kriterijus.
94. Prireikus pasirašiusios organizacijos, deramai įvertinusios veiklos efektyvumą ir pasikonsultavusios su nacionalinėmis platformomis, gali nuspręsti pakoreguoti valdymo ir veiklos taisykles ir (arba) gerosios patirties principus arba likviduoti TGI. Pasirašiusios organizacijos užsiregistravusioms įmonėms praneša apie svarbius pakeitimus ir suteikia joms galimybę iš naujo apsvarstyti savo registraciją.

9 skyrius. Konkurencijos principai

95. Valdymo grupės nariai, stebėtojai ir dalyviai nė viename TGI posėdyje nepradedą jokių diskusijų, nesiima jokios veiklos ir nesielgia taip, kad TGI arba jos narių vardu būtų pažeisti bet kurie galiojantys konkurencijos teisės aktai. Tai taikoma ne tik diskusijoms oficialiuose posėdžiuose, bet ir neoficialioms diskusijoms prieš posėdžius, per posėdžius arba po jų. Visiems dalyvaujantiems apie šią pareigą pranešama pradedant kiekvieną posėdį.
96. Visi posėdžiai protokoluojami (tai atlieka sekretoriatas), kad būtų įrodymų, jog tinkamai laikomasi visų konkurencijos teisės aktais nustatytų apribojimų.